

6.2.2019

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

HE 275/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle osakesäästötilin tuloverotusta ja eräiden vakuutustuotteiden tuloverotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia siten, että säästöhenkivakuutusten ja muiden kuin verotuettujen vakuutetun ottamien vapaaehtoisten eläkevakuutusten verotusta koskevat säännökset uudistettaisiin ja lakiin otettaisiin säännökset kapitalisaatiosopimusten ja osakesäästötilin, tuloverotuksesta. Esityksen tavoitteena on yhdenmukaistaa erilaisten sijoitusmuotojen verokohtelua.

Säästöhenkivakuutusten ja kapitalisaatiosopimusten osalta tavoitteena on rajoittaa niihin liittyvää verotuksen lykkääntymisvaikutusta verotuloja turvaten sekä yhdenmukaistaa eri välillisten sijoitusmuotojen verokohtelua ja näin edistää sekä sijoitusmuotoneutraalisuutta että toimialaneutraalisuutta. Vapaaehtoisten eläkevakuutusten osalta tavoitteena on mahdollistaa ei-verotuettujen eläkevakuutusten markkinoille tulo. Osakesäästötiliä koskevilla ehdotuksilla pyritään kannustamaan kotitalouksien osakesäästämistä.

Suomen Yrittäjät kannattaa keskeisiltä osin esitettyjä muutoksia sekä niihin liittyviä edellä mainittuja tavoitteita. Seuraavassa esitämme joitain huomioita esityksestä.

Osakesäästötili

Esityksessä säädettäisiin uuden osakesäästötilin verotuksesta. Sen mukaan osakesäästötilillä tapahtuvista arvopapereiden luovutuksista ei katsottaisi syntyvän veronalaista luovutusvoittoa tai vähennyskelpoista luovutustappiota. Osakesäästötilin tuottoa verotettaisiin, kun säästövaroja nostettaisiin tililtä. Nostettavista varoista katsottaisiin tuotoksi sama suhteellinen osuus, kuin mikä on tilillä olevan tuoton suhde tilillä olevien säästövarojen käypään arvoon nostohetkellä. Osakesäästötililtä nostettu tuotto luettaisiin nostovuoden veronalaiseksi pääomatuloksi. Verovelvollisen kuollessa tilin arvonnousu otettaisiin huomioon ainoastaan perintöverotuksessa.

Suomen Yrittäjät kannattaa ehdotetusta uudeksi osakesäästötiliksi ja sen verotukseksi. Ehdotetut säännökset osakesäästötilin verokohtelusta vastaavat sijoitusrahastojen nykyistä verokohtelua. Tämä asettaa suoran osakesijoittamisen ja rahastosijoittamisen neutraalimpaan asemaan verotuksessa.

Molemmissa sijoitusmuodoissa verotuksen lykkääntyminen synnyttää sijoittajalle rahanarvoisen edun, joka voi keventää sijoituksen tosiasiallista verorasitusta.

Ehdotetun osakesäästötilin verokohtelussa voi olla verovelvollisen kannalta myös epäedullisia elementtejä verrattuna suoriin pörssisijoituksiin. Nykyisin sijoittajan saama listatun yhtiön osinko on 85%:sti veronalaista, kun taas osakesäästötilissä tällaista 15%:n verovapaata osuutta ei ole. Lisäksi luovutusvoittojen osalta sijoittaja ei pysty hyödyntämään hankintameno-olettamaa, mikä etenkin yli 10 omistetuissa osakkeissa voi olla edullinen sijoittajan kannalta. Osakesäästötilin päättämisen yhteydessä syntynyt luovutustappio on vähennyskelpoinen tilin päättämivuonna. Jos osakesäästötilillä on ulkomaisia osakkeita, ei niistä mahdollisesti perittyä lähdeveroa hyvitetäisi. Jos lähdeveroa on pidätetty, tilin tuotoksi katsottaisiin osingon nettomäärä, eli osingon bruttomäärä vähennettynä ulkomaisella lähdeverolla.

Toisaalta tilin kautta saatuihin osinkoihin ja luovutusvoittoihin kohdistuu edellä mainittu verotuksen lykkääntymisetu, jolloin sijoittaminen tilin kautta voi olla kannattavampaa. Osakesäästötili tarjoaa siten kotitalouksille mahdollisuuden sijoittaa osakkeisiin vastaavin verosäännöin kuin rahastoihin. Tämä voi lisätä kotitalouksien halukkuutta osakesäästämiseen, mitä voidaan pitää kannatettavana.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Sanna Linna-Aro
veroasioiden päällikkö